

TROMBOSİTLERLE İLGİLİ KLASİKLER VE GÜNCELLER

Editörler

Can ÖZLÜ
Ayşe UYSAL
İbrahim EKER
Aslıhan SEZGİN

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kâğıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-7496-00-1

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Kitap Adı

Trombositlerle İlgili Klasikler ve Günceller

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Editörler

Can ÖZLÜ

ORCID iD: 0000-0002-9573-1177

Ayşe UYSAL

ORCID iD: 0000-0002-5581-8104

İbrahim EKER

ORCID iD: 0000-0002-1880-546X

Aslıhan SEZGİN

ORCID iD: 0000-0002-6860-8878

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

MED062000

DOI

10.37609/akya.542

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. *Akademisyen Kitabevi* ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. *Akademisyen Kitabevi* ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturmaya, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özel-leştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Primer hemostazın ana yapı taşı olan trombositlerin hastalıkları; kanamadan, koagülasyona iki ayrı uçta uzanan ve spektrumu geniş bir klinik yelpazede görülen hastalıklardır. Trombosit olarak da adlandırılan plateletler, kemik iliğinde megakaryositlerden sentezlenerek 7-10 gün kaldıkları dolaşıma salınır. Trombositopeni, periferik kandaki normal trombosit sayısı dağılımının 2.5. alt persentil değeri olan $150 \times 10^9/L$ 'nin altındaki trombosit sayısı olarak tanımlanmaktadır. Trombositopeni için değerlendirme ise, klinik pratikte görülen en yaygın sorunlardan biridir. Trombositopeni ise kendi içinde, asemptomatik-hafif mükokutanöz kanama bulgularından, intrakranial kanama gibi hayatı tehdit edici kanamalar şeklinde değişen kanama bulgularının gözlenebildiği, laboratuvar bulguları ile düzeyinin ve izole trombositopeni laboratuvar bulguları ile ağırlığı hakkında bilgi sahibi olunan bir durumdur. Azalmış kemik iliği üretimi, artan tüketim, artan yıkım, dalak sekestrasyonu veya bu nedenlerin bir kombinasyonu olarak çok sayıda doğumsal ve edinsel trombositopeni nedeni vardır.

Tek bir trombositopeni nedeni olan sağlıklı bir bireyde değerlendirme basit olsa da, çoğu durumda neden hemen anlaşılamaz ve birden fazla koşul trombositopeni sürecine katkıda bulunabilir. Trombositopeni, hangi nedene bağlı olursa olsun hastaların klinik başvurularında, neredeyse tüm uzmanlıklarla bağlı olan bir durum olması nedeniyle, multidisipliner değerlendirilmelidir.

İnfilamasyondan, megakaryopoeze ve henüz aydınlatılamayan alanları ile trombositlerin sayısal yapısal durumları kitabımızın ama temasını oluşturmaktadır. Bununla birlikte, trombositopeni ile ilgili sık görülen hastalıkların tedavi ve takip süreçleri de değerlendirilmiştir. Megakaryopoez, trombopoetin aksı, kalıtsal trombositopeni nedenleri, pediatrik ve erişkin hastalarda trombositopeniye yaklaşım, idiyopatik trombositopenik purpura, gebelikte trombositopeni, ilaçlara bağlı trombositopeni ve trombositopenik hastalarda tedavi yöntemlerini ayrıntılı olarak değerlendiren bir yaklaşım kitabı sunmaktayız. Yaptığımız bu çalışmamızın ülkemiz tıbbına faydalı olmasını diliyoruz.

Dr. Can ÖZLÜ

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1	Megakaryopoez ve Trombosit Formasyonu	1
	<i>Aslıhan SEZGİN</i>	
Bölüm 2	Trombopoetin: Biyolojisi ve Potansiyel Klinik Alandaki Durum ve Uygulamaları	11
	<i>Erman ÖZTÜRK</i>	
Bölüm 3	Konjenital Trombositopeniler	19
	<i>Nilgün EROĞLU</i>	
Bölüm 4	Trombosit Üretim Eksikliğine Bağlı Trombositopeni	45
	<i>Ayşenur ARSLAN</i>	
Bölüm 5	Trombosit Klirensi	55
	<i>Berna ATEŞAĞAOĞLU</i>	
Bölüm 6	Hemostaz ve Tromboz Dışındaki Trombosit Fonksiyonları	61
	<i>İbrahim EKER</i>	
Bölüm 7	Erişkin Hastada Trombositopeniye Yaklaşım	69
	<i>Toluy ÖZGÜMÜŞ</i>	
Bölüm 8	Çocukluk Çağında Trombositopeniye Yaklaşım	87
	<i>Yeter DÜZENLİ KAR</i> <i>Zeynep Canan ÖZDEMİR</i>	
Bölüm 9	İmmun Trombositopeni	103
	<i>Esra TURAN ERKEK</i>	

Bölüm 10 İlaça Bağlı Trombositopeni	121
<i>Öykü ARSLAN</i>	
Bölüm 11 HİT: Heparin İlişkili Trombositopeni	133
<i>Fatma KEKLİK KARADAĞ</i>	
Bölüm 12 Neonatal Alloimmün Trombositopeni	143
<i>Nilgün EROĞLU</i>	
Bölüm 13 Mikroanjiyopatik Hemolitik Anemi	159
<i>Buğra SAĞLAM</i>	
Bölüm 14 Gebelikte Trombositopeni	175
<i>Serkan ÜNAL</i>	
Bölüm 15 Trombosit Transfüzyonu: Endikasyon ve Yan Etkiler	185
<i>Ali ESER</i>	

Yazarlar

Ayşenur ARSLAN

Uzm. Dr., Ege Üniversitesi Tıp
Fakültesi Hematoloji Bilim Dalı
ORCID iD: 0000-0002-5717-8331

Öykü ARSLAN

Uzm. Dr., Başakşehir Çam ve Sakura
Şehir Hastanesi Hematoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-0135-2967

Berna ATEŞAĞAOĞLU

Uzm. Dr., Balıkesir Atatürk Şehir
Hastanesi, Hematoloji Bölümü
ORCID iD: 0000-0002-1662-8973

İbrahim EKER

Doç. Dr., Afyonkarahisar Sağlık
Bilimleri Üniversitesi, Çocuk
Hematoloji Bilim Dalı
ORCID iD: 0000-0002-1880-546X

Esra TURAN ERKEK

Uzm. Dr., Kartal Dr. Lütfi Kırdar Şehir
Hastanesi, Erişkin Hematoloji Bölümü
ORCID iD: 0000-0001-7206-6699

Nilgün EROĞLU

Dr. Öğr. Üyesi, Afyonkarahisar Sağlık
Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Çocuk Hematoloji Onkoloji
ORCID iD: 0000-0002-9956-4054

Ali ESER

Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Yeni Yüzyıl
Üniversitesi Gaziosmanpaşa
Hastanesi
ORCID iD: 0000-0001-9423-928X

Yeter DÜZENLİ KAR

Doç. Dr., Afyonkarahisar Sağlık
Bilimleri Üniversitesi, Çocuk
Hematoloji Bilim Dalı
ORCID iD: 0000-0003-2917-7750

Fatma KEKLİK KARADAĞ

Uzm. Dr., Ege Üniversitesi Tıp
Fakültesi Hematoloji Bilim Dalı
ORCID iD: 0000-0001-6078-5944

Zeynep Canan ÖZDEMİR

Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi
Üniversitesi, Çocuk Hematolojisi ve
Onkolojisi Bilim Dalı
ORCID iD: 0000-0003-3237-320X

Toluy ÖZGÜMÜŞ

Uzm. Dr., Sancaktepe Şehit Profesör
Doktor İlhan Varank Eğitim ve
Araştırma Hastanesi, Hematoloji
Bölümü
ORCID iD: 0000-0002-1655-8258

Erman ÖZTÜRK

Dr. Öğr. Üyesi, Medeniyet Üniversitesi
Tıp Fak Hematoloji Bilim Dalı
ORCID iD: 0000-0002-1559-8047

Buğra SAĞLAM

Uzm. Dr., S.B.Ü. Ankara Dışkapı
Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, İç Hastalıkları Bölümü
ORCID iD: 0000-0001-8342-990X

Aslıhan SEZGİN

Uzm. Dr., Altunizade Acıbadem
Hastanesi, Hematoloji Bölümü
ORCID iD: 0000-0002-6860-8878

Serkan ÜNAL

Arş. Gör., Kastamonu Eğitim ve
Araştırma Hastanesi Hematoloji
Bölümü
ORCID iD: 0000-0002-8513-8476